

מַעְרִיב - כּוֹתֶרֶת	18/11/2011
19.46x25.48 1 6 עמ 6	29638192-0

«הכוונה טובה, הביצוע פחות»

הפיילוט הזול שעלה לעובדים הזרים ביוקר

רשות ההגירה יזמה פיילוט להבאת מאות עובדים מסרי לנקה לארץ ■ המטרה: לייתר את הצורך במתווכים הגויים עמלות גבוהות ■ אבל כעת טוענים עובדים: נדרשנו לשלם למעלה מ־2,000 דולר בסרי לנקה כדי להגיע לארץ ■ משרד הפנים: "נטפל במקרים כאלה מול ממשלת סרי לנקה"

רוחם סלע

עובד זר מסרי לנקה הגיש לאחרונה לבית הדין לעבודה תביעה נגד מדינת ישראל בגין גביית עמלות בגובה 2,500 דולר, סכום שנדרש לשלם בתמורה להגעתו לעבודה בארץ. העובד הגיע במסגרת פיילוט מיוחדת ביוזמת המדינה, שמטרתו הייתה ביטול העמלות הנכבדות אשר העובדים הזרים נדרשים לשלם בדרך כלל. לתובע, שהגיע עם 99 אזרחים סרי לנקים נוספים, נאמר לטענתו כי יידרש לשלם דמי טיפול בגובה 300 דולר בלבד. בעת, רשות ההגירה במשרד הפנים מבקשת לגייס מסרי לנקה 300 עובדים נוספים - ככל הנראה בצורה דומה.

העובד, שגויס דרך חברה ממשלתית האחראית לכך במדינתו, טוען בתצהירו: "בתחילת חודש אוקטובר 2010 שילמתי במזומן 2,500 דולר בסרי לנקה לאדם

שהציג את עצמו כמקורב לאחראים מטעם הממשלה על הגעת העובדים. הוא דאג שאבוא לישראל". העובד מספר כי מלבד העמלה הגבוהה, נעלמו מהכנסתו החודשית 850 שקלים מתוך 3,810 השקלים שהיה אמור לקבל במסגרת ההסכם שחתם עם החברה.

הפיילוט המיוחד, שבמסגרתו הביאה המדינה עובדים מסרי לנקה, הינו חלק מניסיונה של רשות ההגירה להעביר לידיה את האחריות על גיוס העובדים הזרים, כדי למנוע מצב שבו הם יאלצו לשלם עמלות מופקעות לחברות ולגורמים פרטיים האחראים על נושא זה כיום.

במהלך התגבשות מתווה הפיילוט, התקשו גורמים ברשות ההגירה כי העובדים יגיעו דווקא מסרי לנקה. התעקשות זו הובילה לכך שבתחילת ספטמבר דנה הוועדה לביקורת המדינה ב"החלטת ועדה בין-משרדית לייבא עובדים מסרי לנקה... בניגוד להחלטת הממשלה לייבא עובדים

מרומניה ובלגריה". במסגרת הדיון הדיגישו הגורמים מרשות ההגירה כי העמלה הנלקחת מהעובדים לטובת ההגעה לישאל עומדת על 300 דולר בלבד. במשרד הפנים טוענים כי באותה ישיבה אנשי רשות ההגירה עוד לא ידעו על דוח שהוציא מרכז המחקר של הכנסת בינואר השנה, שלפיו מעדויות שנאספו בארגון "קו לעובד" עולה כי העובדים הזמניים שהגיעו לעבודה במסגרת הפיילוט שילמו דמי תיווך הנאמדים בכ־2,000 דולר. במשרד הפנים ציינו כי כעקבות הבאת המידע לידיעתם הוקם מרכז מיוחד המרכז פניות בנושא. כמו כן, הם הוסיפו: "הדוח הובא לידיעת רשות האוכלוסין וההגירה רק לאחר הישיבה בוועדה לביקורת המדינה בכנסת".

אלא שבפועל, גם חשיפת המידע ברוח לא שינתה את יחסה של רשות ההגירה לגורמים האחראים בסרי לנקה. הדבר היחיד שכן השתנה, ושאכן טופל באופן מייד, הוא הדוח עצמו. במכתב ששלח

ר"ר גלעד נתן, מחבר המחקר, לחבר הכנסת אילן גלאון, הוא ציין כי "כעקבות פניות שהגיעו" נערך בירור שלפיו המידע שהגיע הינו ראשוני בלבד - ולפיכך אין להסתמך עליו.

כעת, למרות התביעה של העובד ותצהירו של עובדת סרי לנקית נוספת אשר מעידה כי פועלים סרי לנקים מהפיילוט שילמו אלפי דולרים עבור הזכות לעבוד בישראל, ברשות ההגירה לא עוצרים. על פי חוזר שהוציאה רשות האוכלוסין, ברצמבר צפוי "המשך לתוכנית הפיילוט", שבמסגרתו תגייס המדינה מסרי לנקה כ־300 עובדים נוספים.

משרד הפנים נמסר בתגובה: "מדינת ישראל חתמה עם ממשלת סרי לנקה על הסדר גיוס עובדים לפיילוט בחקלאות, שלפיו העובדים ישלמו רק 300 דולר עבור הגעתם לישראל. אם ישנם מקרים שבהם נגבו עמלות בניגוד להסדר המוסכם, הרשות תטפל בהם מול ממשלת סרי לנקה".

העובד טוען כי הובהר לו כי יידרש לשלם רק 300 דולר. עובדים זרים. למצולמים אין קשר לידיעה צילום: יוסי אלוני